

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

7 septembre 2021

PROPOSITION DE LOI

**modifiant le Code civil en ce qui concerne
l'interruption de la prescription**

**AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 69.864/2/V DU 25 AOÛT 2021**

Voir:

Doc 55 **0270/ (S.E.):**

001: Proposition de loi de Mme Gabriëls, M. Lachaert
et Mme Liekens.

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

7 september 2021

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek
wat de stuiting van de verjaring betreft**

**ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 69.864/2/V VAN 25 AUGUSTUS 2021**

Zie:

Doc 55 **0270/ (B.Z.):**

001: Wetsvoorstel van mevrouw Gabriëls, de heer Lachaert
en mevrouw Liekens.

05228

N-VA	: Nieuw-Vlaamse Alliantie
Ecolo-Groen	: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
PS	: Parti Socialiste
VB	: Vlaams Belang
MR	: Mouvement Réformateur
CD&V	: Christen-Democratisch en Vlaams
PVDA-PTB	: Partij van de Arbeid van België – Parti du Travail de Belgique
Open Vld	: Open Vlaamse liberalen en democraten
Vooruit	: Vooruit
cdH	: centre démocrate Humaniste
DéFI	: Démocrate Fédéraliste Indépendant
INDEP-ONAFH	: Indépendant - Onafhankelijk

Abréviations dans la numérotation des publications:		Afkorting bij de numering van de publicaties:	
DOC 55 0000/000	Document de la 55 ^e législature, suivi du numéro de base et numéro de suivi	DOC 55 0000/000	Parlementair document van de 55 ^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA	Questions et Réponses écrites	QRVA	Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV	Version provisoire du Compte Rendu Intégral	CRIV	Voorlopige versie van het Integraal Verslag
CRABV	Compte Rendu Analytique	CRABV	Beknopt Verslag
CRIV	Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)	CRIV	Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
PLEN	Séance plénière	PLEN	Plenum
COM	Réunion de commission	COM	Commissievergadering
MOT	Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)	MOT	Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Le 9 juillet 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par la Présidente de la Chambre des représentants à communiquer un avis, dans un délai de trente jours prorogé de plein droit^{*} jusqu'au 25 août 2021, sur une proposition de loi 'modifiant le Code civil en ce qui concerne l'interruption de la prescription', déposée par Mme Katja GABRIËLS, M. Egbert LACHAERT et Mme Goedele LIEKENS (*Doc. parl.*, Chambre, 2019, n° 55-0270/001).

La proposition a été examinée par la deuxième chambre des vacations le 25 août 2021. La chambre était composée de Pierre VANDERNOOT, président de chambre, Bernard BLERO et Christine HOREVOETS, conseillers d'État, Sébastien VAN DROOGHENBROECK, assesseur, et Béatrice DRAPIER, greffier.

Le rapport a été présenté par Yves CHAUFFOUREAUX, premier auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre VANDERNOOT.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 25 août 2021.

*

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation limite son examen au fondement juridique de la proposition[†], à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, la proposition appelle les observations suivantes.

PORTÉE DE LA PROPOSITION

La loi du 25 juillet 2008 'modifiant le Code civil et les lois coordonnées du 17 juillet 1991 sur la comptabilité de l'État en vue d'interrompre la prescription de l'action en dommages et intérêts à la suite d'un recours en annulation devant le Conseil d'État' a reconnu au recours en annulation d'un acte administratif devant le Conseil d'État le même effet interruptif de la prescription qu'une citation en justice à l'égard de l'action en réparation du dommage causé par l'acte administratif en cause.

* Ce délai résulte de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, *in fine*, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973 qui précise que ce délai est prolongé de plein droit de quinze jours lorsqu'il prend cours du 15 juillet au 31 juillet ou lorsqu'il expire entre le 15 juillet et le 15 août.

† S'agissant d'une proposition de loi, on entend par "fondement juridique" la conformité aux normes supérieures.

Op 9 juli 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Voorzitster van de Kamer van volksvertegenwoordigers verzocht binnen een termijn van dertig dagen van rechtswege^{*} verlengd tot 25 augustus 2021 een advies te verstrekken over een wetsvoorstel 'tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek wat de stuiting van de verjaring betreft', ingediend door mevrouw Katja GABRIËLS, de heer Egbert LACHAERT en mevrouw Goedele LIEKENS (*Parl.St.*, Kamer, 2019, nr. 55-0270/001).

Het voorstel is door de tweede vakantiekamer onderzocht op 25 augustus 2021. De kamer was samengesteld uit Pierre VANDERNOOT, kamervoorzitter, Bernard BLERO en Christine HOREVOETS, staatsraden, Sébastien VAN DROOGHENBROECK, assessor, en Béatrice DRAPIER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Yves CHAUFFOUREAUX, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre VANDERNOOT.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 25 augustus 2021.

*

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de wetten 'op de Raad van State', gecoördineerd op 12 januari 1973, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorstel, [†] de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat die drie punten betreft, geeft het voorstel aanleiding tot de volgende opmerkingen.

STREKKING VAN HET VOORSTEL

De wet van 25 juli 2008 'tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en de gecoördineerde wetten van 17 juli 1991 op de Rijkscomptabiliteit met het oog op het stuiten van de verjaring van de vordering tot schadevergoeding ten gevolge van een beroep tot vernietiging bij de Raad van State' heeft aan het beroep tot vernietiging van een administratieve handeling bij de Raad van State dezelfde verjaringsstuitende werking toegekend als een dagvaarding voor het gerecht ten opzichte van de vordering tot herstel van de schade veroorzaakt door de administratieve handeling in kwestie.

* Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

† Aangezien het om een wetsvoorstel gaat, wordt onder "rechtsgrond" de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

La proposition examinée tend à modifier à nouveau l'article 2244, § 1er, alinéa 3, de l'ancien Code civil afin de reconnaître un même effet interruptif de la prescription aux recours en annulation d'un acte administratif introduits devant l'ensemble des juridictions administratives, qu'elles soient organisées par l'État, les Communautés ou les Régions.

EXAMEN DE LA PROPOSITION

1. Dans l'intitulé et à l'article 2 de la proposition, il convient de se référer à l'"ancien Code civil" conformément à l'article 2, alinéa 2, de la loi du 13 avril 2019 'portant création d'un Code civil et y insérant un livre 8 "La preuve"'.

2. La proposition ne règle pas de manière expresse les effets dans le temps de la modification envisagée.

Dans un souci de sécurité juridique, il s'indiquerait que cette question soit dûment prise en compte par le législateur¹.

Le greffier,

Béatrice DRAPIER

Le président,

Pierre VANDERNOOT

Bij het voorliggende voorstel wordt artikel 2244, § 1, derde lid, van het oud Burgerlijk Wetboek opnieuw gewijzigd teneinde eenzelfde verjaringsstuitende werking te verlenen aan de beroepen tot vernietiging van een administratieve handeling die bij alle administratieve rechtscolleges worden ingesteld, ongeacht of deze laatsten door de Staat, door de gemeenschappen of door de gewesten zijn opgericht.

ONDERZOEK VAN HET VOORSTEL

1. In het opschrift en in artikel 2 van het voorstel dient naar het "oud Burgerlijk Wetboek" te worden verwezen, overeenkomstig artikel 2, tweede lid, van de wet van 13 april 2019 'tot invoering van een Burgerlijk Wetboek en tot invoeging van boek 8 "Bewijs" in dat Wetboek'.

2. Het voorstel bepaalt niet uitdrukkelijk wat op termijn de gevolgen zullen zijn van de beoogde wijziging.

Ter wille van de rechtszekerheid zou het raadzaam zijn dat de wetgever die aangelegenheid naar behoren in aanmerking neemt¹.

De griffier,

Béatrice DRAPIER

De voorzitter,

Pierre VANDERNOOT

¹ Il est renvoyé sur ce point à l'avis 44.302/2 donné le 9 avril 2008 sur le projet devenu la loi du 25 juillet 2008 'modifiant le Code civil et les lois coordonnées du 17 juillet 1991 sur la comptabilité de l'État en vue d'interrompre la prescription de l'action en dommages et intérêts à la suite d'un recours en annulation devant le Conseil d'État', spécialement aux observations formulées sous l'article 3 (*Doc. parl.*, Chambre, 2007-2008, n° 52-0832/004, pp. 12 à 14; <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/avis/44302.pdf>).

¹ In dat verband wordt verwezen naar advies 44.302/2, op 9 april 2008 gegeven over het ontwerp dat heeft geleid tot de wet van 25 juli 2008 'tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek en de gecoördineerde wetten van 17 juli 1991 op de Rijkscomptabiliteit met het oog op het stuiten van de verjaring van de vordering tot schadevergoeding ten gevolge van een beroep tot vernietiging bij de Raad van State', meer in het bijzonder naar de opmerkingen over artikel 3 (Parl.St. Kamer 2007-08, nr. 52-0832/004, 12-14; <http://www.raadvst-consetat.be/dbx/adviezen/44302.pdf>).